

ČETVRTI HRVATSKI SLAVISTIČKI KONGRES
(VARAŽDIN – ČAKOVEC, 5.-8. RUJNA 2006.)

Međunarodni *Četvrti hrvatski slavistički kongres*, održan u Varaždinu i Čakovcu od 5. do 8. rujna 2006. g., potvrdio je status najznačajnijega znanstvenoga skupa o istraživanju hrvatskoga jezika i književnosti u zemlji i inozemstvu.

Prigodom svečanosti otvaranja u varaždinskoj palači Erdödy, prisutnim uzvanicima, te brojnim sudionicima iz Hrvatske i inozemstva, obratili su se pozdravnim govorima: visoki pokrovitelj *Kongresa*, predsjednik Hrvatskoga sabora Vladimir Šeks; predsjednik kongresnoga Organizacijskog odbora Marko Samardžija; predsjednik Hrvatskoga filološkog društva Ivo Škarić; dekan Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Miljenko Jurković; varaždinski gradonačelnik Ivan Čehok, te zamjenik varaždinskoga župana Miljenko Ernoić. Uz isticanje osobita značenja kroatističko-slavističkoga doprinosa ovoga simpozija, napose u promicanju objektivnih znanstvenih spoznaja o književnojezičnoj i kulturnoj baštini kao temeljnoj sastavnici prepoznatljivosti hrvatskoga nacionalnoga identiteta, naročito u aktualnim procesima globalizacije i približavanja Hrvatske Europskoj uniji – u izlaganju V. Šeksa naglašeno je da *Četvrti hrvatski slavistički kongres* »svima u Hrvatskoj – od sveučilišta, preko ministarstava do

Hrvatskog sabora – mora biti poticaj za ulaganje napora u poboljšanje položaja hrvatskog jezika i kroatistike kao važne znanstvene discipline« (Cit. po: K. Gumbas, *Kroatistiku promicati i u Hrvatskoj i u svijetu*. »*Vjesnik*«, srijeda, 6. rujna 2006., 2).

Vidno zainteresirani auditorij pozornostno je pratio sva tri plenarna izlaganja: K. NEMECA, *Retorika negacije: Kamov – Šimić – Krleža*; Z. BARTOLIĆA, *Hrvatski kajkavski književni jezik izvan Hrvatske* i I. PRANJKOVIĆA, *Hrvatska pravopisna norma u zadnjem desetljeću 20. stoljeća*. Izdanje njihova cjelovitoga teksta, priređeno prije početka *Kongresa*, omogućilo je detaljnije promišljanje svih izloženih teza.

Usljedila je svečanost odavanja počasti Vatroslavu Jagiću i Ivanu Milčetiću, velikanima hrvatske i svjetske kroatistike i slavistike: na Gradskom groblju u njihovu Varaždinu kongresna je delegacija, u pratnji impresivna broja znanstvenika svih generacija, položila vijence na njihove grobove.

Prvi kongresni dan obilježen je još jednim svečanim činom u varaždinskom kazalištu »August Cesarec« – već tradicionalnom dodjelom triju najvećih priznanja Hrvatskoga filološkoga društva iznimno zaslužnim kroatistima i inozemnomu slavistu. *Nagradom* »*Stjepan Ivšić*« koja se dodjeljuje jezi-

koslovnomu kroatistu, posmrtno je odlikovan profesor STJEPKO TEŽAK (Požun, 22. srpnja 1926. – Zagreb, 1. kolovoza 2006.) – za izvanredno plodna i značajna postignuća na područjima dijalektologije, metodike nastave hrvatskoga jezika, stilistike i normativistike suvremenoga hrvatskoga jezika, te pedagogije i filmologije. Nagrada »Antun Barac« dodijeljena je profesoru STANKU LASIĆU (Karlovac, 25. svibnja 1927.), dopisnomu članu HAZU od 1990. g. – za značajne književnoznanstvene kroatističke prinose koje je ostvario kao književni povjesničar, krležolog, teoretičar, esejist, bibliograf, urednik i prevodilac. Laureatom Nagrade »Vatroslav Jagić«, namijenjene inozemnomu slavistu, proglašen je višestruki njemački akademik REINHARD LAUER (Bad Frankenhausen, 1935.) – vrsni rusist, jugoslavist, kroatist i krležolog, te istaknuti promicatelj hrvatskoga jezika, književnosti i kulture u inozemnim znanstvenim zajednicama.

Intenzivan ritam četverodnevni kongresnih događanja nastavljen je u predviđenim programskim okvirima sedam simultanih tematskih cjelina (sekcija), nastupom više od stotinu sudionika iz Hrvatske i sedamnaest zemalja svijeta: Australije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Italije, Kanade, Mađarske, Makedonije, Nizozemske, Njemačke, Poljske, Republike Češke, Ruske Federacije, Slovenije, Švedske i Ukrajine. Rad prvih šest sekcija odvijao se u vrlo ugodnim i izvanredno tehnički opremljenim pre-

davaonicama Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu – pod radnim naslovima: 1. *Europski dosezi hrvatskoga jezikoslovlja: Vatroslav Jagić i njegovo doba*; 2. *Slavenski kontekst hrvatskoga jezika i književnosti*; 3. *Kajkavska sastavnica hrvatskoga jezika i književnosti*; 4. *Normiranje hrvatskoga jezika u XX. stoljeću*; 5. *Religiozna lirika u hrvatskoj ranonovjekovnoj književnosti*; 6. *Hrvatski modernizmi XX. stoljeća*. Program sedme sekcije, *Hrvatski jezik i književnost u nastavi* organiziran je na Visokoj učiteljskoj školi u Čakovcu.

Obiljem vrijednih rezultata najraznorodnijih znanstvenih istraživanja i rasprava, brojni referenti u svojim su izlaganjima potvrdili višestruku raznolikost za ovakav odabir tematskih markacija svih sekcija. U sekciji 1. *Europski dosezi hrvatskoga jezikoslovlja: Vatroslav Jagić i njegovo doba*, kompleksnim analitičkim razmatranjem S. DAMJANOVIĆA, *Mladi Jagić o hrvatskoj jezičnoj povijesti (Der junge Jagić über die kroatische Sprachgeschichte)*,¹ istaknuta je i znanstveno recenzirana Jagićeva rana (već u dobi 26-godišnjaka!) kritičko-spoznajna suverenost

¹ Naslove svih spomenutih izlaganja citirat ćemo prema njihovim *dvojezično* objavljenim sažecima u: *Zbornik sažetaka /Četvrti hrvatski slavistički kongres, Varaždin – Čakovec, 5 – 8. rujna 2006.* (Prii. B. PETROVIĆ, T. PIŠKOVIĆ; ur. M. SAMARDŽIJA). Zagreb: Hrvatski slavistički odbor Hrvatskoga filološkog društva, 2006.

u zahtjevnu, poredbeno-slavističkomu pristupu hrvatskoj jezičnoj povijesti od doseljenja Hrvata do pol. 18. st. L.J. KOLENIĆ istraživački je interes usmjerila na *Jagićevo jezikoslovno nazivlje* (*Jagić's Linguistic Terminology*), istaknuvši njegovu aktualnost u suvremenom terminološkomu sustavu (npr. *starohrvatski jezik, povijest hrvatskoga jezika, jezikoslovac*). U komparativnoj paleografskoj analizi M. ČUNČIĆ, *Jagićev srednji oblik glagoljice u svjetlu suvremene glagoljske paleografije* (*Jagić's Middle Form of the Glagolitic Script in the Light of the Contemporary Glagolitic Paleography*), s novim rezultatima znanstvenih istraživanja uspoređena je Jagićeva pretpostavka iz 1883. g. o razvoju tipova glagoljskoga pisma. Pretpostavljeni razvoj »potpune okruglosti« glagoljice u Makedoniji i Bugarskoj, odnosno njezine »veće uglatosti« u Moravskoj, Češkoj i Panoniji – iz najstarijega, naslovnoga ili »srednjeg« tipa kojim su ispisani, npr., cijeli *Kijevski listići* – omogućila je, prema autorici, pretpostavku o *trokutastom* obliku glagoljice, *starijem* od okrugloga.²

V. BADURINA-STIPČEVIĆ znanstveno-analitičku je pozornost usmjerila na *Jagićeva izdanja tekstova hrvatske srednjovjekovne književnosti* (*Jagić's Editions of the Texts of the Croatian Medieval Literature*). Predstavivši ih kao kritičko-izdavačke aktualizacije duboke osviještenosti o »neodkrivenu skrovištu

i neizkopanu bogatstvu« (Jagić) najstarije hrvatskoglagoljske književnosti, istaknula je kako su mnoga od njih bila *temeljna* za kasnija izdanja, dok neka do danas ostaju *jedini i nezaobilazni tekstološki izvori* za njezino istraživanje. Prema znanstveno-vrijednosnim prosudbama A. KAPETANOVIĆA, *Jagićeva tekstologija (kritika teksta) u hrvatskom i europskom kontekstu* (*Jagić's Textology /Text Criticism/ in the Croatian and European Context*) odlikuje se ne samo vrsnim inovativnim načelima koja preuzima i kasnija hrvatska tekstologija (npr. edicija *Stari pisci hrvatski*), već dosežima, usporedivima s ostvarajima u širem kontekstu slavenske i europske kritičko-tekstološke problematike. U sažetku planirana izlaganja **Jagićevo izdanje Ilovičke krmčije iz 1874.* (*Jagić's Edition of Ilovička krmčija published in 1874*),³ V. P. NIKČEVIĆ istaknuo je nužnost adekvatna znanstvenoga vrednovanja koje zaslužuje značaj Jagićeva uredničkoga angažmana u raritetnom izdanju crkvenopravnoga spisa crnogorske (zetske) književnosti, ćirilicnoga rukopisnoga nomokanona iz 1262. g., koji je zetski episkop Neofit naručio za crkvu sv. Arhandela u Iloviči u Boki Kotorskoj.

Radost »ugodnih iznenađenja« nizom novootkrivenih fragmenata hrvatskoglagoljskih rukopisnih kodeksa na

³ Zvezdicom (ovdje i dalje) upućujemo na neodržane referate čije su teze, objavljene u *Zborniku sažetaka* (bilj. 1), zanimljive za istraživanje srednjovjekovne jezične, književne i kulturne problematike.

² Objavljeno u ovom broju *Slova*.

pergameni – tijekom posljednjih desetljeća 20. st. u riznicama Petrograda i Moskve – očito zainteresiranu auditoriju prenijela je C. O. ВЯЛЮБА. U referatu *Вновь открытые глаголические рукописи хранилищ Санкт-Петербурга и Москвы (New Finds of Glagolitic Manuscripts in the Depositories of St. Petersburg and Moscow)*, izvijestila je o moskovskim otkrićima A. Turilova (2 lista *Svetotomaškoga brevijara* iz 14./15. st., te okrugla glagoljica 11./12. st. na palimpsestu, ispod teksta na listu 813 ćir. rkp. iz 13. st., u Ruskoj državnoj biblioteci) i S. Sergeeva (1 list *Misala* iz 15. st. u Biblioteci Ruske akademije nauka); te vlastitim otkrićima u Petrogradu (3 lista *Brevijara* iz 14. st. u Arhivu Ruske akademije nauka; zanimljiva zbirka povijesno-pravnih dokumenata ispisanih kurzivnom glagoljicom, u Ruskoj nacionalnoj biblioteci). Izlaganjem *Louis Léger u ranijim kroatističkim istraživanjima (Louis Léger in the Early Croatian Research)*, A. ZARADIJA-KIŠ ponudila je kritičku revalorizaciju dvaju značajnih znanstvenih prinosna francuskoga slavista Louisa Légera hrvatskoj medijevistici: faksimilna izdanja *Reimskoga evanđelja* i studije o kanoniku-glagoljaju iz Toursa.

Uz analitički pristup *Pričama o grabancijašu dijaku u studiji Vatroslava Jagića i suvremenim zapisima (Die Geschichten über »Grabancijaš Dijak« in der Abhandlung von Vatroslav Jagić und in den zeitgenössischen Niederschriften)*, LJ. MARKS pratila

je i odjeke oblikovanja toga lika u hrvatskoj književnosti. U najavljenom referatu T. VIGATO, **Vatroslav Jagić o »Grabancijašu dijaku« (Vatroslav Jagić on »Grabancijaš Dijak«)*, osim Jagićevih izdanja (s komentarima) usmenih priča o đaku grabancijašu, analizirani su i motivi, specifični za hrvatsku redakciju ovoga mita.

Nekoliko istraživača visokim je kritičko-vrijednosnim prosudbama odredilo i istaknulo značenje Jagićevih impresivnih upisa u povijest ukrajinske slavistike – ne samo kao profesora Novorossijskoga sveučilišta u Odesi (1872.-1874.) ili Katedre slavistike u Beču, već i univerzalna znanstvenika (»patrijarha slavenske filologije«) i humanista zavidne ljudske i znanstvene etike: O. ČMIR – O. PALAMARČUK, *Vatroslav Jagić i Ukrajina (Ватрослав Ягич и Украина)*; J. PAŠČENKO, *Vatroslav Jagić i jezična terminologija Ukrajine (Ukrajinci, Malorusi, Ruteni) / Ватрослав Ягич и мовна термінологія України (Українці, Малоруси, Рутени)*; D. PEŠORDA – LJ. VASILJEVA, **Vatroslav Jagić i ukrajinska slavistika (Ватрослав Ягич и Українська славістика)*. U izvješću J. MATEŠIĆA, *Vatroslav Jagić i Leipzig (Vatroslav Jagić und Leipzig)*, obznajena su autorova otkrića u Sveučilišnoj knjižnici u Leipzigu, dosada nedostupne dokumentacije o Jagićevoj promociji na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Leipzigu. P. ŽUREK referirao je o *Znanstvenoj suradnji Vatroslava Jagića s poljskim lingvistom Janom Baudouinom de Courtenayem (Współpraca naukowa*

Vatroslava Jagića z polskim językoznawcą Janem Baudouin de Courtenay).

Pozornost auditorija, sudeći po posjećenosti predavanjima usprkos njihovu simultanu održavanju, privukli su istraživači ovih tema: M. PETI, *Jagić o Maretiću (Jagić on Maretić)*; D. PISKAČ, *O raspravi Vatroslava Jagića »Južnoslavenska narodna epika u prošlosti« (About the Treatise »South Slavic Folklore Epic Poetry in the Past« written by Vatroslav Jagić)*; M. PROTRKA, *Kanon i nacija: kanonizacija književnosti u Jagićevu »Književniku« (Canon and Nation: the Canonisation of Literature in Vatroslav Jagić's Journal »Književnik« [The Writer])*; S. VUKOVAC, *Brođanin Tomo Matić, Vukovarac Nikola Andrić i njihov profesor Vatroslav Jagić (Tomo Matić aus Brod, Nikola Andrić aus Vukovar und ihr Professor Vatroslav Jagić)*; I. PEDERIN, *Theresianum i početak njemačko-hrvatskih književnih odnosa (Das Theresianum und die Anfänge der deutsch-kroatischen Literaturbeziehungen)*.

U 2. sekciji: *Slavenski kontekst hrvatskoga jezika i književnosti*, impresivnim izlaganjem S. GADŽIJEVE, *Morfonološki model palatalizacije zubnih sonanta u 1. licu jednine prezenta u hrvatskom crkvenoslavenskom jeziku (Морфологическая модель палатализации зубных сонантов в 1-ом лице ед. числа настоящего времени в хорватском церковнославянском языке)* – predstavljen je sažet opis morfonologije glagolske osnove u prezentskoj paradigmi

na građi hrvatsko-crkvenoslavenskih glagola s osnovom na *-i-* kojemu pret-hodi zubni sonant *l, n, r* (110 *li-glagola*, 127 *ni-glagola* i 97 *ri-glagola* iz karto-teke *Rječnika crkvenoslavenskoga jezika hrvatske redakcije* u Staroslavenskom institutu).⁴ U referatu *Jezik rubrikâ u glagoljičnim inkunabulama (Die Sprache der Rubriken in den glagolitischen Inkunabeln)* I. JURČEVIĆ obznanio je rezultate kompleksnih jezičnih istraživanja fonoloških, morfoloških, sintaktičkih i leksičkih osobitosti rubrikâ, usporedno s ostalim dijelovima teksta u glagoljičkim inkunabulama. Usporedbom identičnih biblijskih mjesta u hrvatskoglagoljskim misalima i starohrvatskim lekcionarima s njihovim suvremenim hrvatskim prijevodima, J. VINCE istražila je *Hrvatskokrkvenoslavenski i starohrvatski izravni objekt (Croatian Church Slavonic and Old Croatian Direct Object)*: pojavu širenja izravnoga objekta u akuzativu metodom drugih sintaktičkih rješenja, kao i supremaciju prijedložnih izraza i složenijih sklopova nad objasnidbenim objektima.⁵ Prema rezultatima istraživanja R. HAJSZANA, *Jezične interferencije na panonskom prostoru (The Language Interferences in the Pannonian Region)*, mađarsko-hrvatski i hrvatsko-mađarski jezični transfer kalkova ili posuđenica intenziviran je već od 1102. g., kada su Hrvati i Mađari sklopili politički ugovor (*pacta conventa*) o novostvorenoj dr-

⁴ Objavljeno u: *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 33 (2007): 147-163.

⁵ Objavljeno u ovom broju *Slova*.

žavnoj uniji. Znanstveno-analitičku pozornost dviju autorica, B. RIMAN i K. RIMAN, zaokupila je *Pojava zajedničke motivike na hrvatskim i slovenskim prostorima na primjeru pjesme »Ta zvezda«* (*Manifestation of the shared Motives in Croatian and Slovenian Lands presented on the Example Song called »Ta zvezda«*) – pjesme, čije se podrijetlo (teksta i napjeva) povezuje s njemačkom srednjovjekovnom božićnom pjesmom »Puer natus in Bethlehem«, izvođenom o Sveta Tri Kralja. Predstavivši *Varaždinske uvertire u »Kapucinski 'glagoljički Bolero'«* (*Varaždin Ouvertures in the »Capuchin 'Glagolitic Bolero'«*), A. VLAŠIĆ-ANIĆ istaknula je osobni angažman otaca kapucina B. Z. Šagija, M. Kemiveša, A. Kralja i A. Logare koji je poput 'uvertira', orkestriranih upravo u *varaždinskom kapucinskom samostanu*, prethodio 'bolerovskom crescendo' autoričinih otkrića glagoljice u kapucinskim knjižnicama u Varaždinu, Karlobagu, Škofjoj Loki i Rijeci (od 1986. do 2005. g.). U planiranom referatu *Gralska motiva Čtenja Agapitova* (*Die Gralmotivik im Heiligenleben Čtenje Agapita*) Z. SAMBUNJAK najavila je razmatranje teze da je ovo hrvatskoglagoljsko svetačko žitje s elementima vizije zagrobnoga života, ne samo jedan od izvora za istraživanje gralskoga mita, već relevantan motivsko-tekstološki uzorak za proučavanje srodnih srednjovjekovnih tekstova u širem slavenskom kontekstu.

Iz programa 3. sekcije: *Kajkavska sastavnica hrvatskoga jezika i književnosti* izdvajamo dva izlaganja. M. ŠIMIĆ

obznanila je zanimljive poredbeno-analitičke rezultate istraživanja *Kajkavizmi u Tkonskom zborniku* (*The Kajkavian Words in Glagolitic Miscellany of Tkon*): kajkavizme ovoga hrvatskoglagoljskoga zbornika 16. st. usporedila je s kajkavizmima latiničkoga rukopisa s kraja 17. ili početka 18. st. – *creske muke Pisna od Muke Gospodina našega Isukarsta po Matiju, Marku, Luki i Jivanu zložena u pisni po Franiću Vodariću Crisanimu naravi težaške kopaške*.⁶ Istraživanjem B. i M. KUZMIĆ, *Deklinacija brojeva dva, oba tri i četiri u kajkavskim književnim tekstovima od 16. do 18. stoljeća* (*The Declension of Numerals Two, Both, Three and Four in Kajkavian Literary Texts from 16th to 18th Century*) – izvršena je analitička usporedba oblika dvojine i množine u deklinaciji brojeva *dva* i *oba*, te razvoja množinskih oblika deklinacije brojeva *tri* i *četiri*. Provedena na zanimljivu korpusu tekstova pravne regulative od 16. do 18. st., rezultirala je oblikovanjem njihova deklinacijskoga tipa.

Našu pozornost privuklo je i nekoliko referata u programu 5. sekcije: *Religiozna lirika u hrvatskoj ranonovovjekovnoj književnosti*. Prema rezultatima istraživanja V. DELBIANCO, *Figure straha i grijeha u religioznoj lirici Mavra Vetranovića* (*Immagini poetiche della paura e del peccato nella lirica religiosa di Mavro Vetranović*) –

⁶ Objavljeno u: *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 33 (2007): 343-370.

uz to što dokazuju kompleksnu pjesničku »netipičnost« stvaraoca na razmeđi srednjovjekovne glagoljske i nabožne književnosti i renesanse (uočenu već u ranijim književnopovijesnim istraživanjima) – one, istodobno, upućuju i na zanimljiv zaključak o kontinuitetu dubokoga promišljanja vlastite duhovnosti, neometanu usmjerenošću renesansnoga čovjeka na ovozemaljske teme. Vetranovićevu opusu posvećena su bila još dva razmatranja: L. PLEJIĆ-POJE, *Vetranovićev očenaš (Vetranović's »Poem on the Lord's Prayer«)* i D. GRMAČE, *Pjesance od pakla i raja: Vetranovićeva »Prepelegrinska cviljenja« (Poems of Heaven and Hell: Vetranović's »Preperegrinate Wailings«)*. Sažeto izloženi rezultati lingvističke i stilističke analize V. GRUBIŠIĆA, **Himna Ivanu Nepomuku u Bribirskom molitveniku (Hymn to the Saint John from Nepomuk in the Bribir Prayer Book)*, pokazali su da tekst himne češkom mučeniku Sv. Ivanu Nepomuku u *Bribirskom molitveniku* s kraja 17. st., čiji je original pohranjen u Etničkom institutu hrvatskih franjevaca u Chicagu, karakteriziraju jezične osobitosti svih triju hrvatskih dijalekata; a njegove stilske kvalitete nedvojbeno upućuju na vrstan pjesnički predložak. Izlaganjem S. LAJŠIĆ i I. SRDOČ-KONESTRA, *Šimun Klimantović (...) ni pisac ni pod piscem pisac (Šimun Klimantović (...) Neither a Writer Nor a Writer Beneath One)*, u repertorij nezaobilaznih izazova za suvremenu kroatističku historiografiju uvršteni su, kao vrijedni literar-

no-kulturni prinosi – dosada neistraženi – zapisi franjevca Š. Klimantovića (poznatoga kao zapisivača osebujna književnoga teksta, *Plača gospoje*) u njegovim obrednicima, nastajali na širokom području od Lukorana kraj Zadra, na Dugom Otoku, otočiću Galevcu kraj Preka, na Krku, sve do Komrčara na Rabu. U najavljenom referatu **Pjesma i molitva u kodeksu Gašpara Vnučića (Das Gedicht und Gebet im Kodex von Gašpar Vnučić)* S. SAMBUNJAK posvetio se analizi poetski ritmiziranih proznih tekstova molitava u nepotpunom hrvatskoglagoljskom zborniku iz 16. st., *Molitveniku Gašpara Vnučića*, nastalih obradbenom metodom Vnučićevih preobrazbi poezije u molitvu.

Repertorij kongresnih događanja obogaćen je i raznorodnim popratnim programom: izletom u prelijepo Međimurje (Čakovec – Kapela sv. Jelene – Sv. Martin na Muri – Štrigova – Dvorac Terbotz), zanimljivom glumačkom izvedbom kajkavske komedije »*Skupština*« Ljubomira Kerekeša u Palači Erdödy, biranom ugostiteljsko-turističkom ponudom grada Varaždina koji će svima ostati u sjećanju kao iznimno susretljiv i brižan »domaćin«, s perspektivnim mogućnostima da postane jedna od nezaobilaznih destinacija ne samo kongresnoga, već i kulturno-povijesnoga turizma Hrvatske.

Uspješna realizacija svih najavljenih programa na znanstvenome skupu, organizacijski zahtjevnu poput *Četvrtoga hrvatskoga slavističkog kongresa (Varaždin – Čakovec, 5.-8. rujna 2006. g.)*

– rezultat je iznimne predanosti u radu svakoga člana Organizacijskoga odbora, napose njegova predsjednika MARKA SAMARDŽIJE, zamjenice predsjednika BERNARDINE PETROVIĆ i tajnice TATJANE PIŠKOVIĆ. Stoga, predstojeće izdanje

Zbornika radova svih sudionika doista možemo očekivati s radosnim istraživačkim uzbuđenjem.

ANICA VLAŠIĆ-ANIĆ